

Микуланинець Світлана Іванівна,
аспірант кафедри менеджменту та
управління економічними процесами,
Мукачівського державного університету

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЗА РАХУНОК ОПТИМАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Нестабільність процесу структурної перебудови економіки країни особливо гостро проявляється на регіональному рівні, зумовлюючи виснаження природних, економічних та соціальних ресурсів окремих територій та виникнення диспропорцій у розвитку регіонів. Практично реалізувати принципи сталого розвитку регіонів можливо за рахунок удосконалення наявних механізмів державної політики розвитку регіонів з використанням інноваційних методів управління.

Регіон є комплексною категорією та об'єктом вивчення різних наук. Залежно від напрямку та цілей досліджень науковці при визначенні даного поняття акцентують увагу на тих чи інших аспектах та характеристиках об'єкта дослідження.

Державна регіональна політика розглядає регіон як територію області, що зазначено в Законі України «Про стимулювання розвитку регіонів» [2]. Дане трактування поняття «регіон» зосереджене на територіальній характеристиці об'єкта дослідження та його керованості, як суб'єкта соціально-економічних відносин, а процес управління регіоном здійснюється органами державної влади на рівні області. Особливістю територіального аспекту дослідження регіону є те, що територія являє собою певну основу, на якій формується середовище життя людей, здійснюється господарська діяльність, а також території притаманні природно-географічні, історико-культурні та соціально-економічні особливості. Ці аспекти відображені у визначенні, яке наводить В. Волошин в роботі [3], де зазначено, що регіон являє собою територію, яка володіє сукупністю притаманних їй взаємозалежних елементів та є відмінною від інших територій.

Згідно визначення, яке наводить Є.В. Мішенін в своїй роботі [4], регіон розглядається як виокремлена ділянка земної поверхні, а також просторова основа здійснення господарської діяльності, з притаманними їй виробничою та соціальною інфраструктурами. В даному визначенні виділяється і просторова характеристика регіону, що дає можливість досліджувати різні об'єкти регіону у просторі та часі.

Важливі характеристики регіону було відзначено в роботі Р.Р. Ларіної, яка визначає регіон як соціально-економічну просторову цілісність, що носить комплексний, спеціалізований характер та регулюється адміністративними органами управління [1, с. 71].

Таким чином, узагальнивши наведені підходи можна виділити такі основні характеристики регіону: багатofакторність; комплексність; цілісність; керованість; організованість у просторі і часі; взаємозалежність економічного, соціального та екологічного розвитку.

Рівень регіонального розвитку досліджується в трьох аспектах життєдіяльності людей: економічний, соціальний та екологічний. Економічний рівень регіонального розвитку характеризує приріст таких показників: валовий внутрішній продукт, прибуток та величина дохідної частини регіонального бюджету. Соціальний аспект залежить від рівня матеріального забезпечення та якості життя населення. Екологічний аспект залежить від рівня забрудненості навколишнього середовища, стану здоров'я та тривалості життя населення.

Розвиток регіону базується на економічному, соціальному та екологічному аспектах розвитку певних територій та розміщених там населених пунктів, та досягається за рахунок ефективного використання та відтворення наявних ресурсів. Сталий розвиток регіону, можливий через забезпечення таких умов: задоволення споживчих і духовних потреб громадян та підвищення рівня та якості життя населення; забезпечення раціонального та екологічно безпечного використання природних ресурсів в процесі господарської діяльності; захист навколишнього середовища.

Негативні явища та процеси, що порушують екологічну рівновагу та якість навколишнього середовища переважно виникають на рівні регіону, саме тому вирішення проблем охорони навколишнього середовища та ефективного використання природних ресурсів необхідно вирішувати за рахунок використання інноваційних заходів по збереженню та відтворенню ресурсного потенціалу регіону.

Оптимальне використання регіонального потенціалу ґрунтується на застосуванні потокового процесу. Перевагою застосування потокового процесу використання ресурсів на рівні регіону є узгодженість соціальних, екологічних та економічних протиріч, та як наслідок побудова моделі всебічного розвитку регіону. Дана модель повинна ґрунтуватися на всебічному дослідженні змісту та характеру потоків, які виникають під час взаємодії економічних, соціальних та екологічних факторів.

Список використаної літератури:

1. Ларіна Р.Р. Теоретико-методологічні основи формування регіональних логістичних систем : дис. ... д-ра екон. наук : 08.10.01 / Р.Р.Ларіна ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Х. :, 2006. - 490 с.

2. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 08.09.2005 № 2850-IV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>

3. Волошин В. Концептуальні засади сталого розвитку регіонів України / Волошин В., Трегобчук В. // Регіо- нальна економіка. – 2002. – №1. – С. 8 – 9.

4. Мішенін Є.В. Логістичне управління промисловим виробництвом у контексті розвитку «зеленої» економіки в Україні / Мішенін Є. В., Коблянська І. І. // Економіст. – 2012. – №1. – С. 8 – 12.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>